

Prima pagină>Bani/Creanțe pecuniare>Insolvență/faliment

Insolvență/faliment

Ungaria

1 Împotriva cui se poate declanșa o procedură de insolvență?

Procedura de insolvență pentru persoane juridice este reglementată prin legea XLIX din 1991 privind procedura de faliment și procedura de lichidare (Legea falimentului).

Legea falimentului reglementează două tipuri de proceduri de insolvență: procedura de faliment și procedura de lichidare.

Procedura de **faliment** constă în procedura reorganizării în cadrul căreia debitorului care se confruntă cu insolvența i se acordă o suspendare a plăților pentru a ajunge la un acord voluntar și pentru a încerca să încheie un astfel de acord în vederea restabilirii solvabilității.

Procedura de **lichidare** are scopul de a asigura îndeplinirea creditorilor în conformitate cu normele specifice, în cazul în care un debitor insolubil face obiectul dizolvării fără a avea un succesor legal – în cadrul unei proceduri având drept scop distribuirea către creditorii a tuturor activelor din masa bunurilor care face obiectul insolvenței aparținând debitorului. Cu toate acestea, procedura de lichidare trebuie să fie finalizată dacă debitorul și-a plătit datoria în întregime, precum și costurile procedurii, sau dacă este încheiat un acord voluntar cu creditorii privind condițiile stingerii datoriei, iar acest acord a fost aprobat de către instanță.

Legislația care reglementează succursalele din Ungaria ale întreprinderilor cu sediul social în străinătate, organizațiile societății civile și întreprinderile din sectorul financiar (instituții de credit, întreprinderi financiare, întreprinderi de asigurări, firme de investiții, antreprenori publici), de exemplu, include norme speciale, derogatorii.

Procedura de faliment nu există în cazul întreprinderilor din sectorul financiar, însă organismele de supraveghere au posibilitatea de a interveni încă de la primele semne ale oricărei deteriorări a situației financiare a acestora pentru a evita insolvența și trebuie create fonduri (Fondul pentru decontarea daunelor, Fondul pentru protecția investitorilor, Fondul de asigurare a depozitelor) pentru protejarea clienților și pentru despăgubirea acestora.

În cazul întreprinderilor din sectorul financiar, lichidarea poate fi inițiată în fața instanței de către Banca Națională a Ungariei, acționând în calitate de autoritate de supraveghere financiară după revocarea autorizației acestora de a desfășura respectivele activități.

Legea privind organizațiile societății civile conține norme derogatorii privind procedura de faliment și de lichidare a organizațiilor societății civile (asociații, fundații), iar în caz contrar se aplică prevederile legii falimentului.

Procedura de stingere a datoriilor persoanelor fizice (falimentul personal)

Legea CV din 2015 privind stingerea datoriilor persoanelor fizice a intrat în vigoare la 1 septembrie 2015. Legea stabilește cadrul juridic pentru stingerea datoriilor, în plus față de asigurarea protecției falimentului prin cooperarea dintre un debitor și creditorii acestuia. Legea protejează în principal debitorii ipotecari, în special cei care au întârzieri de lungă durată, sunt îndatorați față de mai mulți creditori și a căror proprietate imobiliară de tip rezidențial este amenințată de vânzare forțată.

Procedura începe ca o procedură extrajudiciară, fiind coordonată de primul creditor ipotecar. Procedura judiciară de faliment este inițiată în cazul în care nu există o soluționare extrajudiciară. Mai întâi, procedura judiciară are, de asemenea, scopul de a ajunge la un acord, însă, în cazul în care nu se votează în favoarea acestui acord, instanța stabilește condițiile pentru stingerea datoriei.

Guvernul a instituit Serviciul de Stat privind Insolvența Familiilor. Această organizație joacă un rol important în procedura de stingere a datoriilor. Serviciul privind Insolvența Familiilor verifică dacă debitorul îndeplinește cerințele legale, ține evidențele statului privind datele procedurii și angajează administratorii familiilor. Administratorii familiilor desfășoară activitățile pregătitoare și colaborează cu instanța în cursul procedurii judiciare de stingere a datoriilor, execută deciziile instanței, sprijină debitorul, supraveghează gestionarea gospodăriei debitorului, vând activele debitorului care au valoare comercială și plătesc creditorii.

Rezultatul unei proceduri reușite de stingere a datoriilor constă în faptul că datoria plătită în cursul procedurii nu mai poate fi pretinsă ulterior de la debitor, iar creditorii primesc o proporție specifică a creanțelor lor într-o perioadă de timp previzibilă.

Procedura de stingere a datoriilor persoanelor fizice nu este însă notificată în temeiul Regulamentului (UE) nr. 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului.

În conformitate cu Legea falimentului, **procedura de faliment** poate fi inițiată de către organizația debitoare, cu aprobarea organului său principal de decizie, utilizând un formular – reprezentarea legală este obligatorie în cursul procedurii. Debitorul nu poate înainta această cerere dacă face obiectul unei proceduri de faliment aflate în curs de desfășurare sau dacă a fost pronunțată o decizie în primă instanță prin care se dispune lichidarea debitorului. Condițiile și termenele de prescripție pentru admisibilitatea unei cereri reînnoite de inițiere a procedurii de faliment constau din îndeplinirea creanțelor creditorului care au existat sau au apărut în cursul procedurii anterioare de faliment, expirarea unei perioade de doi ani de la încheierea definitivă a procedurii anterioare de faliment sau, în cazul în care cererea anterioară a fost respinsă din oficiu, expirarea unei perioade de un an de la pronunțarea ordinului definitiv în chestiunea respectivă.

Ca regulă generală, dacă debitorul este insolubil, **procedura de lichidare** poate fi inițiată la cererea debitorului sau a creditorilor acestuia sau din oficiu, de către instanță, în anumite cazuri prevăzute în Legea falimentului. Legea falimentului prevede în mod explicit cine poate iniția procedura de lichidare și reglementează normele pentru procedura deschisă la cerere sau din oficiu.

Ambele tipuri de proceduri sunt **proceduri de stingere colectivă a datoriilor**, creditorii debitorului trebuie să participe la procedură și nu pot solicita executarea creanțelor lor în altă modalitate sau în cadrul unei alte proceduri desfășurate împotriva debitorului în cursul acestei proceduri.

2 Care sunt condițiile de deschidere a unei proceduri de insolvență?**Procedura de faliment:**

Procedura de faliment poate fi solicitată de către administratorul debitorului, fiind obligatorie reprezentarea de către un avocat sau consilier juridic.

În orice moment, poate fi inițiată numai o singură procedură de faliment împotriva debitorului și nu poate fi pendinte nicio procedură de lichidare împotriva acestuia. Procedura de faliment reînnoită poate începe numai dacă debitorul a stins datoriile pretinse în procedura anterioară și au trecut doi ani de la această procedură. În cazul în care instanța a respins procedura anterioară de faliment din oficiu din cauza unor vicii de formă, procedura de faliment reînnoită nu poate fi inițiată timp de un an.

Procedura de lichidare

Procedura de lichidare poate fi inițiată de către debitor, de către un creditor, de către administratorul care a participat la procedura anterioară de lichidare voluntară sau de către o instanță sau autoritate administrativă în cazurile prevăzute de lege. De exemplu, o procedură de lichidare este inițiată de către instanță în cazul în care nu s-a încheiat un acord voluntar în cursul procedurii de faliment sau dacă dizolvarea unei firme cu încălcarea gravă a legii este dispusă sub autoritatea sa de supraveghere juridică în calitate de instanță comercială.

3 Care sunt activele ce fac parte din masa bunurilor care face obiectul insolvenței? Care este regimul activelor dobândite de debitor după deschiderea procedurii de insolvență?

Activele debitorului incluse în masa bunurilor care face obiectul insolvenței reprezintă suma tuturor activelor fixe și a activelor curente în sensul legislației contabile.

Orice majorare a activelor obținută în cursul procedurii de faliment face, de asemenea, parte din activele incluse în masa bunurilor care face obiectul insolvenței.

Debitorul păstrează drepturile aferente gestionării activelor din masa bunurilor care face obiectul insolvenței, însă sub supravegherea administratorului. În procedura de lichidare, debitorul nu reține drepturile aferente gestionării activelor din masa bunurilor care face obiectul insolvenței: Aceste drepturi sunt transferate lichidatorului. Lichidatorul este reprezentantul legal al organizației debitoare și efectuează înregistrarea și evaluarea creanțelor creditorilor, realizarea activelor și distribuirea sumelor obținute în rândul creditorilor sub controlul instanței.

4 Care sunt competențele debitorului, respectiv ale practicianului în insolvență?

În procedura de faliment și de lichidare, un **debitor** în sensul legii falimentului poate fi un operator economic enumerat în lege. Procedura de faliment este inițiată de către debitor, care își poate continua activitățile economice pe durata procedurii. Directorii executivi și proprietarii debitorului nu au restricții în exercitarea drepturilor lor, însă își pot exercita drepturile numai fără încălcarea drepturilor prevăzute de lege pentru administrator. Debitorul efectuează înregistrarea și clasificarea creanțelor în colaborare cu administratorul și, cu implicarea administratorului, elaborează un program și o propunere de negocieri în vederea unei înțelegeri în scopul încheierii unui acord pentru restabilirea sau păstrarea solvabilității. Înțelegerea include acordul dintre debitor și creditorii asupra condițiilor stingerii datoriilor și asupra tuturor celorlalte aspecte pe care aceștia le consideră importante pentru reorganizare.

Până la începerea procedurii, un **creditor** din cadrul unei proceduri de faliment și de lichidare înseamnă o persoană care are creanțe bănești restante sau creanțe exprimate în termeni monetari în baza unei decizii definitive și executorii a unei instanțe sau autorități publice sau care sunt recunoscute sau nu sunt contestate de către debitor. În procedura de faliment, creditor înseamnă, de asemenea, orice persoană ale cărei creanțe scadente în cursul procedurii de faliment sau ulterior au fost înregistrate de către administrator sau orice persoană ale cărei creanțe au fost înregistrate de către lichidator în cadrul unei proceduri de lichidare.

Un **administrator** în cadrul procedurii de faliment este o persoană juridică desemnată de către instanță, autorizată să îndeplinească sarcinile unui practician în insolvență. Administratorul trebuie să desemneze o persoană angajată de acesta, având calificări corespunzătoare, pentru a desfășura activitățile administratorului. Sarcina acestei persoane este de a monitoriza activitățile economice ale debitorului pentru a conveni asupra unui acord, luând în considerare interesele creditorilor, de a înregistra creanțele creditorilor, de a colabora la redactarea propunerii de acord și de a contrasemna procesul-verbal al hotărârilor adoptate în cadrul negocierilor acordului.

Lichidator înseamnă o organizație-lichidator (o persoană juridică autorizată să îndeplinească sarcinile unui practician în insolvență) desemnată de către instanță, care este reprezentantul legal al organizației aflate în lichidare și care, în același timp, garantează interesele creditorilor și îndeplinește sarcinile prevăzute de lege. Legislația prevede cerințe personale și profesionale stricte privind organizațiile-lichidator, inclusiv formare profesională regulată. Organizația-lichidator desemnează un administrator al insolvenței pentru desfășurarea activităților lichidatorului.

Numele organizației-lichidator și ale administratorului insolvenței sunt, de asemenea, înregistrate în registrul persoanelor juridice ținut de instanță.

Procedurile de faliment și de lichidare sunt proceduri civile necontencioase care se desfășoară în fața instanței. În situațiile care nu sunt reglementate de Legea falimentului, se aplică normele Codului de procedură civilă, cu derogările care apar din particularitățile procedurilor necontencioase. Procedura de faliment este dispusă de instanță, în timp ce procedura de lichidare este dispusă de instanță ca urmare a declarării insolvenței debitorului sau în alte cazuri prevăzute de lege sau în baza unei cereri formulate de o altă instanță, autoritate publică sau de către administrator. La deschiderea procedurii, instanța desemnează administratorul sau lichidatorul din lista lichidatorilor. La inițierea procedurii de lichidare, instanța desemnează – la cererea creditorilor – un lichidator care are competența unui administrator temporar pentru supravegherea activităților debitorului până la dispunerea lichidării.

Obiecțiile formulate împotriva oricăror măsuri sau omisiuni nelegale ale administratorului sau ale lichidatorului sunt soluționate de către instanță și, în cazul unei măsuri sau omisiuni nelegale, instanța solicită administratorului sau lichidatorului să își desfășoare activitățile potrivit legii iar, în cazul încălcării legii, administratorul sau lichidatorul este eliminat din procedură și este desemnat un noul administrator sau lichidator.

Pe parcursul procedurii de faliment, debitorul beneficiază de protecție în caz de faliment, procedurile de executare se suspendă și debitorul beneficiază de suspendarea plăților sau de un moratoriu privind plata datoriilor efectuate anterior.

Dacă majoritatea prevăzută de Legea falimentului acceptă acordul voluntar, iar acordul respectă cerințele legale, instanța aprobă acordul, iar debitorul este obligat de acesta.

În cazul în care nu se convine asupra unui acord voluntar, instanța dispune lichidarea din oficiu a debitorului.

Un acord între debitor și creditorii poate fi, de asemenea, încheiat și în procedura de lichidare. Instanța stabilește data negocierilor în vedere acordului în cursul procedurii de lichidare și, dacă votul este favorabil acordului voluntar și acordul respectă legislația, instanța îi aprobă. În cadrul lichidării, condițiile de aprobare a unui acord voluntar prevăd ca, în urma acordului debitorul să nu mai fie insolubil, iar creanțele prioritare să fie stinse sau să fie disponibilă o acoperire a acestor creanțe.

Instanța decide cu privire la înregistrarea încheierii procedurii de faliment sau de lichidare sau cu privire la finalizarea procedurii.

În cazul în care procedura de lichidare este încheiată fără existența unui succesor legal al debitorului, la primirea unei notificări din partea instanței, instanța comercială radiază debitorul dizolvat prin lichidare din registrul comerțului sau radiază organizația societății civile din registrul organizațiilor societății civile. În cadrul procedurii de lichidare, plata salariilor angajaților este garantată din fondurile existente în Fondul de garantare a salariilor, sub rezerva condițiilor prevăzute în legea privind fondul de garantare a salariilor.

Consecințele juridice ale inițierii procedurii:

În cursul procedurii de faliment, instanța ia măsuri pentru publicarea unei **suspendări imediate temporare a plăților** în Buletinul societăților comerciale la solicitarea debitorului, în conformitate cu Legea falimentului. Fondul cererii este examinat ulterior, atunci când instanța decide respingerea cererii din oficiu în cazurile stabilite de lege sau, în caz contrar, atunci când decide admiterea procedurii de faliment. Procedura de faliment începe cu publicarea ordinului referitor la acest lucru în Buletinul societăților comerciale. Ca urmare a deschiderii procedurii de faliment, debitorul beneficiază de **suspendarea plăților** pentru stingerea creanțelor monetare până la ora 0 în a doua zi lucrătoare care urmează celei de a 120-a zile (cu câteva excepții), iar moratoriul poate fi prelungit chiar și până la 365 de zile. În cursul perioadei de suspendare a plăților, poate fi efectuată numai plata creanțelor indicate în actul juridic, nu apar consecințe juridice referitoare la neexecutarea sau executarea cu întârziere a obligațiilor de plată, este suspendată executarea creanțelor monetare împotriva debitorului, iar în acest mod debitorul are posibilitatea reală de a elabora un program în scopul restabilirii solvabilității și stingerii datoriilor.

În cazul în care instanța declară că debitorul este insolubil din cauza existenței oricărui **motiv de insolvență** definit în actul juridic, lichidarea debitorului este dispusă printr-un ordin și, după intrarea în vigoare a acestuia, este desemnat un lichidator printr-un ordin publicat în Buletinul societăților comerciale, incluzând, de asemenea, o convocare a creditorilor pentru notificarea creanțelor acestora. Drepturile de proprietate încetează atunci când se dispune procedura de lichidare, acest lucru având scopul de a proteja activele din masa bunurilor care face obiectul insolvenței și, de la data începerii lichidării, numai lichidatorul, care acționează ca reprezentant al debitorului, poate face declarații juridice privind activele debitorului. La data începerii lichidării, fiecare datorie a operatorului economic expiră (devine restantă).

Lichidarea are scopul distribuirii tuturor activelor debitorului între creditorii acestuia și trebuie finalizate chiar și procedurile de executare a activelor care fac obiectul procedurii de lichidare. Procedurile contencioase și necontencioase începute înainte de data inițierii lichidării continuă în fața instanței notificate. După data începerii lichidării, orice creanță monetară referitoare la activele din masa bunurilor care face obiectul insolvenței poate fi declarată numai în cadrul procedurii de lichidare. Orice limitare referitoare la înstrăinare sau grevare de sarcini stabilită asupra bunurilor imobile ale debitorului sau asupra altor active încetează la data începerii lichidării, iar drepturile de răscumpărare și opțiunile de cumpărare, precum și drepturile de retenție încetează la momentul vânzării activului. O persoană îndreptățită își poate îndeștula creanța dintr-un depozit de garanție furnizat de către debitor până la data începerii lichidării, ulterior persoana îndreptățită trebuie să predea lichidatorului suma rămasă.

5 În ce condiții se poate invoca o compensare?

În cursul unei proceduri de lichidare, fiecare creditor poate declara o creanță împotriva debitorului numai prin înregistrare în cadrul procedurii, nu poate fi invocată o compensare extrajudiciară, cu excepția compensării cu exigibilitate imediată în temeiul convențiilor de comerț internațional. Cu toate acestea, dacă există un litigiu anterior pendinte între creditor și debitor, creditorul poate compensa orice creanțe declarate în cadrul litigiului cu datoria acestuia față de debitor.

6 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra contractelor în curs la care debitorul este parte?

Deschiderea procedurii de lichidare în sine nu are efectul juridic al încetării contractelor încheiate anterior de către debitor. Contractele pot înceta ca parte a procedurii, în cazul procedurii de faliment sub supravegherea administratorului și în cazul procedurii de lichidare, lichidatorul fiind cel care reziliază contractele în calitate de reprezentant juridic al debitorului. Lichidatorul are dreptul de a rezilia contractele cu efect imediat sau de a anula contractele.

7 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra acțiunilor intentate de creditorii individuali (cu excepția proceselor aflate pe rol)?

Activele debitorului nu pot face obiectul executării, un creditor care are calitatea de titular al unui drept de gaj nu poate vinde gajul; datoriile sunt stinse în cursul procedurii de lichidare.

8 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra continuării proceselor în curs de soluționare în momentul deschiderii procedurii de insolvență?

Litigiile inițiate anterior sunt finalizate de către instanța notificată anterior. Dacă debitorul nu are succes de cauză în litigiu, partea care are succes de cauză participă la procedura de lichidare în calitate de creditor. Dacă debitorul are succes de cauză în litigiu, orice active sau fonduri datorate acestuia sunt incluse în activele din masa bunurilor care face obiectul insolvenței. Legea falimentului prevede în mai multe ocazii că furnizarea de informații către creditorii intră în sarcina administratorului sau a lichidatorului.

9 Care sunt principalele caracteristici ale participării creditorilor la procedura de insolvență?

Creditorii pot constitui comitete ale creditorilor sau pot alege un reprezentant al creditorilor cu care lichidatorul trebuie să se consulte și pe care lichidatorul are obligația de a-l informa și al cărui consimțământ implicit sau explicit trebuie obținut pentru anumite măsuri.

10 În ce mod poate practicianul în insolvență să utilizeze sau să dispună de activele care fac parte din patrimoniu?

Lichidatorul poate vinde activele debitorului către cumpărătorul care face cea mai bună ofertă în cadrul unei proceduri publice de vânzare pe un portal web de vânzări auditat.

11 Ce creanțe se înregistrează la masa bunurilor care face obiectul insolvenței debitorului și care este regimul creanțelor apărute după deschiderea procedurii de insolvență?

Atât datoriile acumulate anterior, cât și cele care apar după deschiderea procedurii de insolvență pot fi declarate de către creditorii prin notificarea creanțelor lor în procedura de faliment sau în procedura de lichidare, în calitate de creditori.

12 Care sunt normele care reglementează înregistrarea, verificarea și admiterea creanțelor?

Practicianul în insolvență (administratorul din procedura de faliment sau lichidatorul din procedura de lichidare) înregistrează creanțele creditorilor și înaintează creanțele contestate instanței care desfășoară procedura de faliment sau procedura de lichidare în vederea judecării.

13 Care sunt normele care reglementează distribuția veniturilor încasate în urma valorificării activelor? Care este ordinea de preferință a creanțelor și drepturilor creditorilor în funcție de rangul acestora?

Lichidatorul utilizează sumele obținute din vânzarea unui gaj – după deducerea anumitor cheltuieli – pentru a plăti titularul gajului. Suma rămasă este distribuită în rândul creditorilor în funcție de distribuirea activelor, luând în considerare rangul de prioritate pentru îndeștularea creditorilor stabilit în Legea falimentului și pe baza bilanțului contabil intermediar al lichidării sau a bilanțului contabil de închidere a lichidării.

În urma vânzării altor active, sumele obținute pot fi distribuite după acceptarea bilanțului contabil intermediar al lichidării sau a bilanțului contabil de închidere a lichidării, luând în considerare distribuția activelor aprobată de către instanță și rangul de prioritate pentru îndeștularea creditorilor stabilit în Legea falimentului.

14 Care sunt condițiile și efectele închiderii procedurii de insolvență (în special prin concordat)?

Debitorul poate conveni asupra unui acord voluntar cu creditorii atât în cadrul procedurii de faliment, cât și în cadrul procedurii de lichidare. Dacă acordul respectă legislația, instanța îl aprobă și declară procedura închisă. În aceste cazuri, debitorul își continuă funcționarea. Creanțele creditorilor sunt îndeștulate în modalitatea și în măsura stabilite în acord, iar debitorul este scutit de plata oricărei sume suplimentare.

15 Care sunt drepturile creditorilor după închiderea procedurii de insolvență?

Într-o procedură de faliment încheiată printr-un acord voluntar aprobat de instanță, creanțele creditorilor sunt îndeștulate în modalitatea și în conformitate cu graficul stabilit în acord. În cazul în care debitorul nu respectă acordul, creditorii pot formula o acțiune de executare sau pot iniția lichidarea debitorului.

16 Cine suportă costurile și cheltuielile legate de procedura de insolvență?

Creditorii plătesc o taxă de înregistrare. Formularea unei proceduri de insolvență (procedură de faliment, procedură de lichidare) se supune plății unei taxe. În caz contrar, orice costuri efectuate sunt suportate de către debitor.

17 Care sunt normele privind nulitatea, anularea sau inopozabilitatea actelor juridice prejudiciabile masei credale?

Lichidatorul sau creditorii pot contesta aceste tranzacții prin înaintarea unei cereri și pot solicita ca tranzacția să fie declarată nevalabilă. Orice active returnate astfel debitorului sporesc activele din masa bunurilor care face obiectul insolvenței.

Lichidatorul sau creditorii pot iniția litigii împotriva foștilor administratori ai debitorului pentru activitățile acestora desfășurate în detrimentul intereselor creditorilor pe motivul că foștii administratori nu și-au îndeplinit funcțiile de conducere luând în considerare interesele creditorilor la momentul apariției unei situații care amenința cu insolvența, determinând scăderea activelor operatorului economic, sau nu au realizat stingerea deplină a creanțelor creditorilor sau au neglijat decontarea taxelor de mediu. Dacă acest lucru este dovedit, fostul administrator al debitorului trebuie să despăgubească creditorii pentru daunele astfel cauzate.

Ultima actualizare: 15/01/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.